

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	13.10.2025, Tartu
Koostaja ametinimetus ja nimi:	abiprokurör Andreas Eskor
Ametiasutuse nimi:	Lõuna Ringkonnaprokuratuuri I osakond
Kriminaalasja number:	25922900016
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 199 lg 2 p 9
Kahtlustatava nimi (isikukood):	xxx xxxx

Lõuna Ringkonnaprokuratuuri I osakonna menetluses on kriminaalasi nr 25922900016, milles on xxx xxxx-le esitatud kahtlustus KarS § 199 lg 2 p 9 järgi, s.o süstemaatiliselt toime pandud varguses. Kokkuvõtlikult kahtlustatakse xxx xxxx-a selles, et ta võttis 2025. aasta märtsikuu kestel (02.03.2025 – 28.03.2025) Tartu Vangla sööklast 17 korda sööki, mille eest ta ei maksnud.

Menetluses on xxx xxxx talle süüks arvatava kuriteoepisoodi osas kahtlustatavana üle kuulatud. 05.07.2025 kahtlustatava ülekuulamisel ei tunnistanud xxx xxxx end talle esitatud kahtlustuses süüdi. Xxx xxxx selgitas kokkuvõtlikult, et nädalavahetustel ütlesid söökla töötajad talle, et kõögi alalt võetud toidu eest ei ole vaja maksta. Selle toidu eest, mis ta võttis tööpäevadel eest letist, maksis ta oma ütluste järgi koos lõunasöögiga.

Prokurör, tutvunud asja materjalidega, on seisukohal, et eeluurimisel kogutud tõendite järgi on xxx xxxx-le esitatud kahtlustus piisavat kinnitust leidnud. Menetluses on üle kuulatud söökla töötajad, kelle ütlustest nähtub, et nemad ei ole lubanud xxx xxxx-l ilma tasumata toitu võtta ning et ka kõögipoolelt saadud toidu eest pidanuks teenistuja ise tasuma. Asja juurde on mh võetud väljavõtted xxx xxxx kahtlustuses viidatud perioodil tehtud maksetest söökla iseteeninduskassas. Neist ei nähtu, et xxx xxxx oleks lõuna aegu maksnud hommikusöögi eest tagantjärele.

Kriminaalmenetluse seadustiku (KrMS) § 202 lg 1 näeb ette, et kui kriminaalmenetluse ese on teise astme kuritegu ja selles kahtlustatava või süüdistatava isiku süü ei ole suur ning ta on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju ja tasunud kriminaalmenetluse kulud või võtnud endale kohustuse tasuda kulud ning kui kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi, võib prokuratuur kahtlustatava või süüdistatava nõusolekul taotleda, et kohus kriminaalmenetluse lõpetaks. KrMS § 202 lg 7 kohaselt kui kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse, võib kriminaalmenetluse lõpetada ja kohustused määrata prokuratuur.

Tuginedes eeltoodule, tuleb anda hinnang süü suurusele, otsustada, kas esineb avalik menetlushuvi ja seejärel otsustada, kas on võimalik kriminaalmenetlus nimetatud alusel lõpetada ning seejärel otsustada kohustuste määramine. Andes hinnangut süü suurusele, tuleb esmajoonel lähtuda süüteotoimepanemise asjaoludest, mis võivad näiteks iseloomustada tegu ja tagajärge ning süüdlase käitumise motiivi ja eesmärki. Süü suuruse määramisel arvestatakse ka isiku käitumist enne ja peale tegu. Avaliku menetlushuvi hindamisel juhindutakse põhimõttest, mille kohaselt karistust kohaldatakse üksnes siis, kui muudest vahenditest ei piisa ja karistuse järgi on tungiv vajadus.

Asja materjalidest nähtub, et xxx xxxx süü talle etteheidetavas teos ei ole suur. Kuigi varguseepisoodide oli 17, on nendega tekitatud kahju väike ja Tartu Vangla ei ole soovinud kahtlustatavalt maksmata jäänud toidu eest kahjuhüvitist nõuda. Kuigi xxx xxxx jättis 17 korral toidu eest maksmata, võttis ta neil kordadel toitu vähe. Asja materjalist nähtub, et sööklas söömas käis ta

tegeliikkuses rohkem kordi ja seejuures tööpäevade lõunatel on ta suuremate võetud portsjonite eest ka maksnud. Asjas üle kuulatud inimeste ütlused annavad alust arvata sedagi, et KarS § 199 lg 2 p 9 järgi kvalifitseeritava kuriteo toimepanemist võib osalt olla soodustanud ka vangla sööklas muutunud tasumiskorraldus, sh isteeninduskassa kasutuselevõtt. Puudub ka alus arvata, et xxx xxxx tegutsenuks vanglale kahju tekitamise motiivil. Ühtki karistust raskendavat asjaolu ei esine. Xxx xxxx süü on väike.

Prokuröri hinnangul puudub asja menetluse jätkamiseks ja süüdistuse esitamiseks avalik menetlushuvi. Xxx xxxx-a ei ole kunagi ühegi süüteo eest karistatud. Mööda ei saa vaadata asjaolust, et teo toimepanemise aegu oli xxx xxxx vanglateenistuse ametnik, kel peavad ametist tulenevalt olema kõrged kõlbelised omadused. Praeguseks on xxx xxxx omal soovil teenistusest lahkunud. Ühiskonna usk normide kehtivusse – sh sellesse, et ametnikud ei riku seadust – ei kannata praegusel juhul sellest, kui xxx xxxx-le jätta süüdistus esitamata. Menetletava süüteo tagajärjed olid kerged. Kuigi xxx xxxx teod olid toime pandud tööajal, on nende seos tema ametiga nõrk: ta ei pannud vargusi toime talle usaldatud ametivolitusi kuritarvitades. Avaliku menetlushuvi puudumisele viitab ka tema varasem õiguskuulekas käitumine. Puudub põhjus väita, et xxx xxxx jätkaks menetluse lõpetamise korral süütegude toimepanemist. Neil põhjuseil puudub menetluse jätkamiseks avalik menetlushuvi.

Eelneva pinnalt leiab prokatuur, et sobiv viis xxx xxxx toime pandule reageerimiseks ei ole mitte kriminaalkaristus, vaid talle KrMS § 202 lg 2 alusel kohustuse määramine. Kriminaalkaristus küll kinnitaks xxx xxxx-le tema käitumise keelatud, kuid ei ole praegu ei üld- ega eripreventiivsetest kaalutlustest lähtuvalt vältimatult vajalik. Selliselt on täidetud KrMS § 202 kohaldamise eeldused. Prokuröri hinnangul on piisav määrata xxx xxxx-le kohustuseks maksta kindlaksmääratud summa riigituludesse. See kohustus täidab prokuröri hinnangul kriminaalmenetluse eesmärgi.

13.10.2025 selgitas prokurör kahtlustatavale kriminaalmenetluse lõpetamist seoses avaliku menetlushuvi puudumise ja süü väiksusega. Kahtlustatav nõustus kriminaalmenetluse lõpetamisega, talle määratava kohustustega ja kinnitas, et ta käitub edaspidi õiguskuulekalt.

Juhindudes KrMS § 202 lg-st 7 ja §-st 206, abiprokurör määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 25922900016 menetlus, kuna xxx xxxx süü pole suur ning kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi.
2. Määratud kohustuse liik: xxx xxxx kohustub 5 kuu jooksul alates käesoleva määruse allkirjastamisest maksta 450 eurot riigituludesse (KrMS § 202 lg 2 p 2). Makserekvisiidid antakse kätte eraldi lehel. Tasumist kinnitav maksekorraldus tuleb tähtaja kestel edastada aadressile liiklus.louna@prokuratuur.ee.
3. Määratud kohustuse täitmise tähtaeg: 13.03.2025, s.o 5 kuud määruse tegemisest arvates. Kui isik ei täida määratud tähtaja jooksul talle pandud kohustust, võib prokuratuur kriminaalmenetluse määrusega uuendada.
4. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: ei ole kohaldatud.
5. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: 2 laserplaati, mis asuvad kriminaaltoimiku juures – jätta kriminaaltoimiku juurde (KrMS § 126 lg 3 p 1, § 126 lg 5).
6. KrMS § 206 lõike 2¹ alusel teavitada kriminaalmenetluse lõpetamisest Eesti Kohtuekspertsiisi Instituuti ja kustutada ABIS-st ja RSBR-st järgmised andmed: ei teavitata, kuna andmeid pole registritesse kantud.
7. Kriminaalmenetluse kulud: puuduvad.

8. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia viivitamata saata: elektroonselt Tartu Vanglale. Xxx xxxx-le endale antakse määrus prokuratuuris koha peal allkirja vastu kätte.

9. Kannatanul on õigus vastavalt KrMS § 206 lõikele 3 tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul menetluse lõpetanud prokuratuuris. Kui füüsilisest isikust kannatanu ei valda eesti keelt, võib ta kümne päeva jooksul taotleda kriminaalmenetluse lõpetamise määruse sisust arusaamiseks selle teksti tõlkimist emakeelde või keelde, mida ta valdab.

Edasikaebamise kord

Vastavalt KrMS § 207 lõigetele 2 ja 3 võib kannatanu põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul esitada kaebuse Riigiprokuratuurile, mille asukoht on Wismari 7, Tallinn 15188.

Andreas Eskor
abiprokurör

Menetlustoimingus osaleja:

Maarja-Liisa Kõiv
ringkonnaprokurör

Mulle on selgitatud kriminaalmenetluse lõpetamise alust. Kaitsjat osavõttu toimingust ei taotle. Mulle on selgitatud, et kui ma tähtaegselt kohustust ei täida, võib prokuratuur kriminaalmenetluse uuendada. Olen menetluse lõpetamise ja määratud kohustusega nõus. Olen saanud kätte kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia:

/nimi, allkiri, kuupäev/